

ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГЫН БОДЛОГО

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1. Энэхүү бодлого нь БИД ББСБ ХХК /цаашид ББСБ гэх/-ийн эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоог бий болгох, үйл ажиллагаанд учирч болзошгүй эрсдэлийг тодорхойлох, үнэлэх, урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, хянах замаар хүлээж болзошгүй алдагдлыг бууруулах, хяналтын тогтолцоог бий болгож, хэрэгжүүлэхэд чиглэгдэнэ.

ХОЁР. ЭРСДЭЛИЙН ТӨРӨЛ

2. ББСБ-д учирч болзошгүй эрсдэлийг доорх байдлаар ангилна.

2.1 Байгууллагын эрсдэл. Үүнд:

2.1.1 **Үйл ажиллагааны эрсдэл:** Байгууллагын дотоод процесс болон системийн үйл ажиллагаа доголдож байгууллага стратеги зорилгодоо хүрч чавахгүйд хүрэх, бизнесийн шийдлийн хэрэгжилт муу, өөрчлөглөж буй нөхцөлд дасан зохицох зэргээс үүдэн бизнесийн боломжоо алдах эрсдэлийг хэлнэ,

2.1.2 **Зээлийн эрсдэл:** Зээлдэгч нь гэрээний нөхцлийг дагаж мөрдөөгүйгээс үүдсэн алдагдлын эрсдэл юм.

2.1.3 **Санхүүгийн эрсдэл:** Байгууллага үндсэн үйл ажиллагааны орлогоороо зардлаа санхүүжүүлж чадахгүй болох процессыг санхүүгийн эрсдэл гэнэ.

2.1.4 **Валютын ханшийн эрсдэл:** Ханшийн хэлбэлзлээс үүссэн эрсдэлийг хэлнэ.

2.1.5 **Гадаад орчны эрсдэл:** Бизнесийн үйл ажиллагааны хувьд нөлөөлөх гадаад орчны нөхцөл байдал, МУ-ын хууль эрх зүйн орчин, Зохицуулагч байгууллагаас батлагдсан дүрэм журмын хэрэгжилтийг хангаж биелүүлж чадахгүйн улмаас хүлээж болзошгүй алдагдал юм,

2.1.6 **Хүний нөөцийн эрсдэл:** Шаардлагатай албан тушаал, орон тоонд шаардлага хангахгүй боловсон хүчнийг ажиллуулах эсвэл орон тооны дутагдалд орох.

2.1.7 **Нэр хүндийн эрсдэл:** Сөрөг сурталчилгаа болон улс төрийн мэдэгдлээс үүдэн олон нийтийн ойлголт нь бизнесийн нэр хүндэд сөргөөр нөлөөлж, улмаар түүний үнэ цэнэд нөлөөлөхийг ойлгоно.

2.1.8 **Мэдээллийн аюулгүй байдлын эрсдэл:** Байнгууллагын нууцын зэрэглэлтэй мэдээлэл алдагдах, өөрчлөх, мэдээллийн системд зөвшөөрөлгүй хандан системийн үйл ажиллагааг тасалдуулахыг хэлнэ,

2.2 **Залилангийн эрсдэл:** Байгууллагын хөрөнгийг хулгайлах, зүй бусаар ашиглах, буруугаар гуйвуулах, оюуны болон хувийн өмчийг зүй бусаар ашиглах, дүрэм журмыг санаатайгаар зөрчиж өөртөө ашиг сонирхол бий болгосон, гэмт хэрэгт туслалцаа үзүүлэх, дотоодын арилжаа, санхүүгийн гүйлгээ тайланг буруу мэдээлэх, гүйлгээг нуун далдлах зэргээр хохирол учруулах юм.

ГУРАВ. ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

3.1. ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн хороо нь байгууллагын үйл ажиллагааны бүхий л чиглэлийн эрсдэлийг тооцож, дотооддоо мөрдөх зааврыг байгууллагын бизнесийн цар хүрээ, үйл ажиллагааны онцлог, бүтэц, зохион байгуулалтад нийцүүлэн батална.

3.2. Заавраар байгууллагын зорилго, зорилгод нөлөөлөх эрсдэл, ирээдүйд тохиолдох магадлал ба нөлөөллийг үнэлснээр эрсдэлд хариу өгөх арга хэмжээ, түүнийг үнэлэх үйл явцад мониторинг хийх зэрэг эрсдэлийн удирдлагын хүрээг тодорхойлно.

3.3. ТУЗ-ийн Эрсдэлийн хороо нь зааварт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах эрхтэй бөгөөд байгууллагын эрсдэлийн удирдлага, түүний хэрэгжилтэд хяналт тавина.

3.4. Энэхүү баримт бичгийг цаг үедээ тохируулан тухай бүр шинэчлэн батална.

ДӨРӨВ. ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЕ ШАТ

4.1. Эрсдэлийг тодорхойлох: тулгарч буй хүндрэлийг шийдвэрлэх болон бизнесийн цар хүрээг нэмэгдүүлэх, гуравдагч талын харилцаа, зах зээлээс хамаарсан, эсхүл зохицуулалтын орчинд гарсан өөрчлөлт зэргээс үүсэх магадлалтай эрсдэлийг байгууллагын бүхий л түвшинд тодорхойлно. Ингэхдээ дараах хүчин зүйлсийг харгалзана:

4.1.1. эрсдэлийн шинж чанар /nature of the risk/ - хаана, хэзээ, ямар үйл явдал;

4.1.2. эрсдэлийн эх үүсвэр /source of the risk/ - ямар хүчин зүйлс, хүн, үйл ажиллагаа;

4.1.3. эрсдэлийн шалтгаан /cause of the risk/ - шууд болон шууд бус шалтгаан;

4.1.4. эрсдэлийн нөлөө /effect of the risk/ - үүсэх үр дагавар, хамгийн сөрөг нөлөө.

4.2. Эрсдэлийг үнэлэх: эрсдэлийн нөлөөллийн хүчин зүйлсийг ялгаж харах зорилгоор ач холбогдлын түвшингээр нь ангилж, үнэлэх ба эрсдэлийг хэмжихэд ашиглаж буй арга зөв эсэхийг тогтмол шалгана. Эрсдэлийг чанарын болон тоон хэрэгслүүдийг ашиглан үнэлнэ.

4.3. Эрсдэлийг удирдах: эрсдэлийн үнэлгээний үр дүнд эрсдэлд үзүүлэх хариу арга хэмжээг тодорхойлох ба эрсдэлийн удирдлагын арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулж, хэрэгжүүлнэ.

4.4. Гүйцэтгэх удирдлага нь эрсдэлийн удирдлагын зааврын хүрээнд эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх зорилгоор төлөвлөгөө боловсруулж, байгууллагын эрсдэлийг тодорхойлон үнэлж, удирдах, хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг явуулна.

4.5. Гүйцэтгэх удирдлагын дэргэд байгууллагын эрсдэлийн удирдлагын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх эрсдэлийн удирдлагын нэгж, эсхүл ажилтан байх бөгөөд бусад гүйцэтгэх шатны удирдлагуудтай байнгын харилцан холбоотой ажиллана.

4.6. Гүйцэтгэх удирдлага эрсдэлийн удирдлагын нэгж эсхүл ажилтнаар дамжуулан эрсдэлийн удирдлагын зааврын дагуу тухайн байгууллагад нийцсэн үр дүнтэй гүйцэтгэлийг хэрэгжүүлж хяналт тавьж ажиллана.

ТАВ. ТАЙЛАГНАЛ

5.1. Эрсдэлийн хороо нь хагас болон бүтэн жилээр эрсдэлийн үнэлгээг дүгнэж ТУЗ-д танилцуулна.